

Bærum kommune
Postboks 700
1300 Sandvika

Bærum Kulturråd, 9. oktober, 2025

Innspill - budsjett- og økonomiplan 2026-2029

1. Innledning

Bærum Kulturråd er en interesseorganisasjon for kulturfeltet i Bærum, og jobber for et aktivt, tilgjengelig og mangfoldig kulturtilbud for alle i Bærum. Bærum Kulturråd er et talerør og en felles stemme for lokale kulturaktører, og en pådriver for å bedre deres rammebetingelser.

Kultur er ikke pynt, men en grunnleggende bærebjelke i et velfungerende samfunn. Den reviderte kulturloven stadfester det offentliges ansvar for kultur. Kultur er en lovpålagt oppgave hvor kommunal og fylkeskommunal planlegging av kulturfeltet skal legge til rette for, og har forpliktelse til å fremme et bredt kulturmangfold.

Kultur motvirker utenforskap og polarisering, og fremmer mangfold, inkludering og integrering. De samfunnsøkonomiske kostnadene ved utenforskap og frafall fra skole og fritidsaktiviteter er enorme. Et rikt og mangfoldig kulturtilbud er en viktig faktor for å motvirke dette. Befolkningsprognosen for Bærum kommune viser at aldersgruppen 67–84 år vil øke med 23 % fram mot 2050. Vi vet at deltakelse i kulturaktiviteter har positiv effekt på helse og livskvalitet. Derfor må det lokale kulturlivet styrkes. Et godt kulturtilbud er god samfunnsøkonomi.

2. Oppsummert

Tilskudd til kulturformål

Bærum Kulturråd mener at budsjettrammen for tilskuddsordningen til kulturformål må styrkes.

Fritidsstipendet

Bør skjermes for kutt og at eksisterende ramme videreføres.

Økte leiepriser for lokale aktører i Bærum kulturhus

Lokale kulturaktører må skjermes for prisøkning. Kulturhuset bør hente inntjening fra næringslivet og eksterne aktører.

Kulturlokaler

Det savnes en konkret plan og ambisjon i budsjett- og økonomiplan 2026-2029 når det gjelder kulturlokaler i kommunen. Vi mener at det må ses på en helhetlig løsning for lokaler til kulturen på Fornebu, og at Flytårnet Fornebu har et fantastisk potensial som et lokalt kulturelt sentrum.

Skolen som kulturarena

Vi savner en konkret plan og prioritering i budsjett- og økonomiplan 2026-2029 for hvordan skolebygg skal ivareta kulturens behov og være tilgjengelig utenfor skoletiden.

Kulturanleggsplanen

Rammen må styrkes. Det er rimeligere å oppgradere og tilpasse eksisterende lokaler enn å bygge nytt.

Kulturskolen

Vi er bekymret for videreført kutt til kulturskolen på 1.1 mill. og hvordan dette svekker tilbudet.

I det større bildet er prisen for å skjerme og styrke store deler av kulturfeltet liten, mens konsekvensene ved å kutte er enorme.

3. Detaljert beskrivelse av kuttområder, prioriteringer og konsekvenser for kulturfeltet

Tilskudd til kulturformål

Veldig mange kulturaktører i Bærum mottar støtte gjennom denne ordningen, som er essensiell for drift og aktivitet.

Bærum Kulturråd mener:

For 2025 var det 101 søknader om tilskudd til drift og 69 søknader til arrangement/prosjekt (årlig) fordelt på 80 kulturorganisasjoner. Totalt ble det søkt om 11,7 millioner kroner. Behovet og nødvendigheten for denne ordningen er stort, noe antall søkere og totale søknadsbeløp illustrerer. Vi ser et sterkt behov for at tilskuddsordningene for frivillighetskulturen styrkes, noe som vi foreslo i vårt budsjettforslag for 2026. Her trengs et reelt løft – ikke kutt. Tilskuddsrammen har vært uendret de siste årene. Det vil si at det har vært gjentatte kutt, med tanke på prisvekst og antall søkere. For 2025 ble tilskuddsrammen kuttet med 7,5 %, og er videreført i 2026.

Vi mener denne ordningen må styrkes. De økonomiske marginene i kulturfrivilligheten er små, og de fleste er helt avhengige av tilskuddsmidlene. Kutt vil medføre mindre aktivitet – konserter, forestillinger, øvelser – og svekke rekruttering, deltakelse, mangfold og inkludering.

Fritidsstipendet

Foreslås redusert med 2 millioner kroner i 2026. Nåværende ramme er ca. 8 millioner.

Bærum Kulturråd mener:

Fritidsstipendiet er et viktig tiltak for å senke barrierer og motvirke utenforskap – spesielt i en tid med økende forskjeller i bærumsamfunnet. I vårt forslag til budsjett for 2026, ba vi om at tilbudet styrkes i tiden framover, og at man sikrer at det nås ut og treffer dem som trenger det mest. Vi mener at fritidsstipendiet må skjermes fra kutt. Kutt vil føre til at færre kan ta del i kulturen, og det bidrar til økte forskjeller i lokalsamfunnet.

Økte leiepriser for lokale aktører i Bærum Kulturhus

Leieprisene for Bærum Kulturhus sine saler for lokale aktører økes med 30 %. I tillegg økes serviceavgiften med 20-33 % per solgte billett. I Sandvika Teater økes leieprisene med 10 og 11 %.

Bærum Kulturråd mener:

Det er en mangel på fremføringslokaler i Bærum. Leieprisene ble også økt for 2025 - og en ytterligere økning vil gjøre det vanskelig å arrangere konserter og forestillinger uten økonomisk underskudd. Konsekvensen vil bli færre lokale kulturaktører på kulturhusets scener, noe som vil være utfordrende for Bærum Kulturhus, men ikke minst det lokale kulturlivet som ikke har så mange andre reelle alternative framføringsscener i Bærum. Vi mener at man må skjerme lokale kulturaktører og kulturfrivilligheten for prisøkning på disse lokalene. Kulturhuset må hente en større inntjening fra næringslivet og andre aktører, og ikke fra lokale kulturaktører.

Kulturlokaler

I en tid med anstrengt kommuneøkonomi ser vi at lokaler til kultur i økende grad blir nedskalert og nedprioritert.

Bærum Kulturråd mener:

Tall fra SSB (2023) viser at utgiftene til kultur i Bærum ligger 3 % under landsgjennomsnittet. Netto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til kultursektoren er lavere i Bærum enn i våre nabokommuner Asker, Oslo og Lørenskog. For at kulturfeltet skal kunne utøve og videreutvikle sine aktiviteter, er det helt avgjørende å ha tilgang til lokaler som er egnet for den aktiviteten som skal gjennomføres. Det er et stort behov for flere kulturlokaler – både til øving og framføring – som er dokumentert i [Arenaplanen for musikk, dans og teater 2025-2035](#).

Det er opplagt at dette ikke er tiden for de nye store prosjektene, men at vi heller må se muligheter i eksisterende bygg. Tomme kontorlokaler, nedlagte skoler og gamle industribygg, kommunale bygg som ikke er i bruk. Ikke nybygg, men ombygg, som kan transformeres til levende kulturlokaler. Dette har også kommunedirektøren pekt på i sin innledning i budsjettplanen. Vi savner en konkret plan og ambisjon i budsjett- og økonomiplan 2026-2029 angående kulturlokaler.

På Fornebu pågår et av Europas største byutviklingsprosjekter, og her vil det i økende grad være behov for flere lokaler til kultur. Nå som flerbrukshuset og Tårnkvartalet ungdomsskole er lagt på is, må kommunen se på en helhetlig løsning for lokaler til kulturen på Fornebu. Her har Bærum kommune et stort ansvar for å påse at dette blir oppfylt og tilrettelegge for fremtiden. Vi mener at Flytårnet har et fantastisk potensial som et kulturelt sentrum på Fornebu, med et tilbud som imøtekommer det behovet vi ser nå og som vi vet vil øke i tiden

fremover.

Skolen som kulturarena

Bærum Kulturråd mener:

Skolebygg er viktige kulturarenaer. De brukes av frivilligheten, kulturskolen og profesjonelle aktører. Kommunen har vedtatt «Konsept for bærumsskolen 2018-28», som sier blant annet at skoleanlegg skal være et samlingspunkt for nærmiljøet og ivareta behov til kulturen, og være tilrettelagt som kulturarena utenfor skoletiden. Det er dessverre en rekke utfordringer i forhold til tilgang til skolene; som i helger og ferier, soneinndeling av byggene, bookingløsninger og adgangskontroll. Disse faktorene samlet gjør det svært utfordrende for skolene å fungere godt som lokale kulturhus. Dette bør prioriteres i tiden framover:

- Alle skoler må legges inn i "Aktiv kommune", og det må gå an å søke om lokaler på fast basis for et skoleår av gangen.
- Systemer for å sikre at lokalene til kultur på skolene blir prosjektert av fagakustiker med spesialkompetanse på kulturlokaler og at sceneteknisk utstyr blir prosjektert av rådgivere med ekspertise på dette. Dette er spesielt viktig ved rehabilitering og nybygg.
- Bedre tilgang på lokalene. Se på gode løsninger for adgang (for eksempel; bruke en app-basert løsning lik den Deichman bruker i Oslo, mer tillitsbaserte løsninger uten større behov for vakthold).

Vi savner en konkret plan og prioritering for hvordan skolebygg skal ivareta behovet for kulturen og være tilrettelagt som kulturarena utenfor skoletiden.

Kulturanleggsplanen

Investeringene til kulturanlegg er sårt tiltrengte midler til tilpasning av lokaler, slik at de er bedre egnet for sambruk og flerbruk. I tillegg går midlene til innkjøp av utstyr og inventar til ulike kulturarenaer i kommunen.

Bærum Kulturråd mener:

Kuttene fra 2025 er foreslått videreført i 2026. Det er rimeligere å oppgradere eksisterende lokaler enn å bygge nytt. Rammen for kulturanleggsplanen er beskjedent og vi mener rammen for denne ordningen må styrkes.

Kulturskolen

Et kutt på 1.1 mill. per år er videreført fra 2025.

Bærum Kulturråd mener:

Vi er dypt bekymret for de negative konsekvensene som et videreført årlig kutt i kulturskolens budsjett vil medføre for tilbudet. Elevbetalingen i Bærum kulturskole er allerede blant de høyeste i landet, samtidig som dekningsgraden for elever i grunnskolealder er blant de laveste. Bærum trenger flere elevplasser – ikke færre.

En nedgang i elevtallet vil ramme bredden i tilbudet: færre plasser til skolekorps og orkestre, mindre støtte til sårbare barn i områdesatsningen, og færre muligheter for helt vanlige barn

og unge til å delta i et verdifullt fritidstilbud. I tillegg foreslås det å redusere bruken av fritidsstipend til kulturskolen, noe som ytterligere vil svekke tilgjengeligheten.

Vi mener at kulturskolen må skjermes fra fremtidige kutt. Det er nødvendig for å øke elevtallet, redusere ventelistene og styrke lærerstaben – slik at flere barn og unge får muligheten til å utvikle seg gjennom kunst og kultur.

Bærum Kulturråd ser med bekymring på utviklingen med kutt i kulturbudsjetter. Høye ambisjoner for et rikt og levende kulturliv er ikke forenelig med kutt i kulturtilbud og rammevilkår. Det kan potensielt svekke det fantastiske og aktive kulturmiljøet i Bærum.

Med vennlig hilsen Bærum Kulturråd

Anders Tangen
Daglig leder

